

ถามหาความเป็นธรรม

บททวน 17 ปี พ.ร.บ.ผู้ประสบภัยจากรถฯ

ในปี 2535 ระบบสวัสดิการสังคมของประเทศไทยก้าวไปอีกขั้นหนึ่ง เมื่อมีการออก พ.ร.บ.คุ้มครองผู้ประสบภัยจากรถ พ.ศ. 2535 เพื่อจัดภาพผู้ประสบอุบัติเหตุถูกทอดทิ้งไม่มีใครเหลียวแล เพราะไม่แน่ใจว่าจะมีใครรับผิดชอบค่ารักษาพยาบาลที่จะเกิดขึ้นหรือไม่

กฎหมายฉบับนี้ บังคับให้รถทุกประเภทต้องทำกรมธรรม์ประกันภัย เพื่อประกันความเสียหายให้แก่ผู้ใช้รถใช้ถนน โดยมีการกำหนดความผิดแก่เจ้าของรถที่ไม่ปฏิบัติตาม และได้ตั้งกองทุนทดแทนผู้ประสบภัยจากรถขึ้น เพื่อทำหน้าที่จ่ายค่าเสียหายเบื้องต้นแก่ผู้ประสบภัย ในกรณีที่ผู้ประสบภัยไม่ได้รับการชดเชยจากรัฐประกันภัย หรือเจ้าของรถที่ไม่จัดให้มีประกันภัย หรือไม่สามารถเรียกร้องจากที่ใดได้ เช่น ขับรถชนแล้วหนี เป็นต้น

หลักการและข้อกำหนดของกฎหมายฉบับนี้ ได้สร้างความอุ่นใจให้แก่ประชาชนมายาวนานกว่า 17 ปีแล้ว อย่างไรก็ตาม ข้อมูลการติดตามผลจากมาตรการดังกล่าวกลับพบปัญหาอันน่าขบคิด และทำให้หลายฝ่ายเคลื่อนไหวเรียกร้องให้มีการปรับปรุงมาตรการตามกฎหมายนี้โดยด่วน

ธุรกิจประกันกำไร 3.3 พันล้านใน 4 ปี

งานวิจัย เรื่อง “พ.ร.บ.คุ้มครองผู้ประสบภัยจากรถในบริบทของการประกันสุขภาพถ้วนหน้า” โดย นพ.วิโรจน์ ตั้งเจริญเสถียร และคณะ ระบุว่า ในช่วงที่ผ่านมา นับแต่มีการบังคับใช้กฎหมายฉบับนี้ ผลกำไรของบริษัทประกันวินาศภัยที่ “ขาย” ประกัน ซึ่งเจ้าของรถยนต์ทุกคันต้องซื้อตาม พ.ร.บ. นี้มีมูลค่ามหาศาล เฉพาะช่วงปี 2544-2548 สูงถึง 3,300 ล้านบาท โดยส่วนใหญ่คาดว่ามาจากยอดรวมค่าใช้จ่ายจากอุบัติเหตุต่อยอดเงินกองทุนรวมตั้งแต่ปี 2545-2549 มีสัดส่วนลดลงตลอดเวลา ทำให้บริษัทเหล่านี้มีกำไรมากขึ้น

ตารางเทียบรายได้จากเบี้ยประกันภัยตาม พ.ร.บ.ผู้ประสบภัยจากรถกับค่าเสียหายที่มาจากกรณีจริง

พ.ศ. 2545-2549

พ.ศ.	ยอดกองทุนผู้ประสบภัยจากรถ จากประกันภัย พ.ร.บ. (ล้านบาท)	ค่าเสียหายที่จ่ายจริง	
		จำนวนเงิน (ล้านบาท)	ร้อยละจากยอดกองทุน
2545	7,161	3,503	48.9
2546	8,611	3,956	45.9
2547	9,152	4,367	47.7
2548	9,722	3,636	37.4
2549	10,290	3,226	31.4

ที่มา : รายงานสุขภาพคนไทย พ.ศ. 2553, ปรับจากข้อมูลของบริษัทไทยรับประกันภัยต่อ จำกัด (มหาชน)
อ้างอิงใน เว็บไซต์สยามธุรกิจ [http://siamturakij.com/home/news/display_news.php?news_id=1759]

สาวเหตุกำไร...คนใช้สิทธิไม่ถึงครึ่ง

คณะผู้ศึกษาได้วิเคราะห์ว่า การที่สัดส่วนยอดเงินที่จ่ายเป็นค่าเสียหายลดลง ส่วนหนึ่งเป็นผลสำเร็จจากมาตรการรณรงค์เพื่อลดอุบัติเหตุบนถนน ที่ภาครัฐและประชาสังคมประสานงานกันทำอย่างเข้มข้นตลอด 8 ปีที่ผ่านมา

อีกส่วนหนึ่ง ซึ่งมีข้อมูลวิชาการรองรับจากหลายส่วน คือสาเหตุจากการที่ผู้ประสบภัยไม่ได้ใช้สิทธิจาก พ.ร.บ.คุ้มครองผู้ประสบภัยจากรถ

ดังผลสำรวจของ สำนักงานสถิติแห่งชาติ เมื่อ พ.ศ. 2548 ที่พบว่า ผู้ประสบภัยจากรถที่เป็นผู้ป่วยนอก ร้อยละ 58 และผู้ป่วยใน ร้อยละ 56 ใช้สิทธิรักษาพยาบาลอื่นๆ ที่ไม่ใช่สิทธิจาก พ.ร.บ.นี้ ส่งผลให้ค่าใช้จ่ายของกองทุนประกันสุขภาพพระบอบอื่นเพิ่มสูงขึ้น

ข้อมูลดังกล่าวสอดคล้องกับการสำรวจของ **มูลนิธิเพื่อผู้บริโภค** ที่ทำในประชาชนผู้ประสบภัยรถยนต์ใน 48 จังหวัด จำนวน 666 คน พบว่า ผู้ประสบภัยรถยนต์มากกว่า ร้อยละ 55 ไม่ใช่สิทธิตามกฎหมายฉบับนี้มีเพียง ร้อยละ 42 ที่ใช้สิทธิตาม พ.ร.บ. แต่เมื่อใช้ก็เกิดปัญหาถึง ร้อยละ 99.6 และต้องใช้สิทธิบัตรทองและประกันสังคมควบคู่กันไปสูงถึง ร้อยละ 43 และ ร้อยละ 16 ตามลำดับ

ประเด็นที่ไม่อาจมองข้ามคือ ค่าใช้จ่ายจากการใช้สิทธิจากระบบประกันสุขภาพอื่นๆ นอกเหนือจากสิทธิตาม พ.ร.บ.นี้ เท่ากับเป็นการผลักภาระไปให้แก่ประชาชนทั่วประเทศ เพราะเงินในกองทุนหลักประกันสุขภาพแห่งชาติเป็นเงินภาษีของประชาชน ขณะที่กองทุนประกันสังคมมาจากเงินประกันตนของลูกจ้างและผู้ประกอบการ

ข้อมูลที่ปรากฏดังกล่าวทำให้นักวิชาการชี้ว่า พ.ร.บ.คุ้มครองผู้ประสบภัยจากรถฯ ต้องได้รับการทบทวนและปรับปรุงอย่างเร่งด่วน

เพราะไม่เกิดผลในทางปฏิบัติในการเป็นคำตอบของ “สวัสดิภาพและสวัสดิการชีวิตแก่ผู้ใช้รถใช้ถนน” สมดังเจตนารมณ์ ซ้ำยังกลายเป็นขุมทรัพย์อันมหาศาลให้นักธุรกิจตักตวงอย่างน่าอดสู

ที่มา รายงานสุขภาพคนไทย พ.ศ.2553

สืบค้นได้จาก www.hiso.or.th